

DOKUMENTY

Pápežská rada pre pastoráciu migrantov a cestujúcich

Pastorácia na cestách a na uliciach

Pápežská rada pre pastoráciu migrantov a cestujúcich vydala nedávno publikáciu pod názvom „Pastorácia na cestách a na uliciach“. Pod týmto názvom sa tiež konalo medzinárodné sympóziom vo Vatikáne, organizované dikastériom od 13. od 15. septembra 2015.

Publikácia je zborníkom obsahujúcim tlačové správy a záverečné dokumenty z ôsmich medzinárodných konferencií konaných v rokoch 2003 – 2012, organizovaných dikastériom. Na týchto podujatiach sa účastníci zamýšľali nad rôznymi aspektmi pastoračnej starostlivosti, ktorá je zverená práve tejto pápežskej rade, ako napr. pastorácia detí žijúcich na ulici, pastorácia ľudí bez prístrešia, pastorácia cestujúcich (autom či vlakom), oslobodenie žien na ulici z otroctva prostitúcie, atď.

Prvé takého stretnutie národných delegátov sa konalo v roku 2003 vo Vatikáne na tému „Apoštolát na cestách“. Okrem toho sa tiež konali kontinentálne stretnutia o pastorácii na ulici a na cestách: pre Európu (2003), pre Latinskú Ameriku (2008), Áziu a Oceániu (2010), Afriku a Madagaskar (2012). Na týchto stretnutiach sa zúčastňovali biskupi a národní delegáti, ktorí majú v rámci jednotlivých biskupských konferencií na starosti pastoračnú starostlivosť o ľudí na ulici.

Po každej konferencii boli zostavené závery, pozície a odporúčania, ktoré môžu zaiste byť inšpiráciou aj pre túto oblasť pastorácie v našich podmienkach. Tieto výstupy z vyššie uvedených podujatí sú v predmetnej publikácii uverejnené v piatich jazykoch: anglicky taliansky, španielsky, francúzsky a portugalsky.

-sg-

Pápežská rada pre pastoráciu v zdravotníctve

Dolentium hominum

N. 86 roč. XXVII. N. 3/ 2014

Revue Pápežskej rady pre pastoráciu v zdravotníctve (PRpPZ) sa zaoberá starostlivosťou o osoby s rôznymi autistickými poruchami, a to tak z medicínskeho, ako aj výchovného a pastoračného pohľadu. Tvoria ho príspevky prednesené na konferencii na danú tému, ktorú zorganizovala táto rada. Okrem úvodných pozdravov predsedu PRpPZ Mons. Z. Zimowskeho a P. Stavrosa K. Kofinasa z Konštantinopolského ekumenického patriarchátu prináša revue prednášky hlavných rečníkov Prof. S. Vicariho – „Problémy autistického charakteru v detskom veku: výzva pre pastoráciu rodín“, a Prof. Ch. Flavignyho – „Autizmus, vzťah k sebe samému v utrpení“. Program konferencie bol rozdelený do troch blokov: prvý sa venoval epidemiológii a zdravotníckej politike týkajúcej sa

autizmu, v druhej časti sa hovorilo o výskume, prevencii a spôsoboch liečenia; tretí blok prednášok sa zaoberal včasnou diagnostikou a identifikáciou autistických ťažkostí; štvrtý okruh tém bol venovaný farmakologickým a iným spôsobom liečby. Piatou oblasťou, o ktorej pri okrúhlym stole diskutovali rodičia, vychovávateľa, sociálni asistenti a dobrovoľníci pracujúci s osobami s autistickými poruchami boli psycho-socio-kultúrne, výchovné, teologické a pastoračné aspekty tohto ochorenia. Číslo v závere prináša tiež skúsenosti z niekoľkých kresťanských komunít pracujúcich s takto postihnutými ľuďmi a záverečný príhovor kňaza a psychoterapeuta T. Anatrellu na tému „Psychoafektívne aspekty vzťahu s autistickým dieťaťom“.

-ms-

Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov

INFORMATION SERVICE

N. 145/2015/I

Information servis Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov (PRpJK) prináša v sekcii Pápež František a ekumenizmus výber jeho príhovorov a posolstiev na túto tému, a to od januára do júna 2015. Čitateľ tu nájde napr. pápežov príhovor adresovaný delegácii Luteránskej cirkvi Fínska (22. januára) pri príležitosti sviatku biskupa a mučeníka sv. Henricha z Upssaly, patróna krajiny. Svätý Otec v príhovore poukázal na nalievajúcu potrebu spoločného kresťanského svedectva a na Spoločné vyhlásenie Katolíckej cirkvi a Svetového luteránskeho zväzu o učení o ospravedlivení, ktoré bolo podpísané v roku 1999.

Ďalej je publikovaný príhovor pápeža adresovaný Spoločnej medzinárodnej komisii pre teologický dialóg medzi Katolíckou cirkvou a pravoslávnyimi východnými cirkvami (30. januára), ako aj príhovor adresovaný členom Spoločnej medzinárodnej komisie Anglikánskej a Rímskokatolíckej cirkvi (30. apríla).

Kresťania iných cirkví a vierovyznaní nie sú nepriatelia, ani konkurenti – túto myšlienku pápež vyjadril vo svojom príhovore adresovanom delegácii Evanjelickej luteránskej cirkvi Švédska (4. mája 2015). Potrebu pokračovať v skúmaní osobnosti a diela českého reformátora Jána Husa, ktorý bol podľa pontifexa dlho predmetom sporov medzi kresťanmi, no dnes je dôvodom k dialógu – zdôraznil pápež na audiencii poskytnutej ekumenickej delegácii z Českej republiky pri príležitosti 600. výročia smrti Jána Husa (15. júna).

V ďalšej sekcii je publikovaná homília Svätého Otca Františka, ktorú predniesol pri večerách v Bazilike sv. Pavla za hradbami v Ríme, na záver Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, v ktorej poukázal na tzv. ekumenizmus krvi, ide o „súčasných mučeníkov“, ktorí sú prenasledovaní a zabíjaní len preto, že sú kresťanmi, bez ohľadu na to, k akej náboženskej komunite patria. Ďalej sú publikované pápežove príhovory a posolstvo v súvislosti so spomienkou na genocídu Arménov a s vyhlásením sv. Gregora z Nareku za učiteľa Cirkvi (12. apríla).

Čitateľ tu nájde aj pápežove príhovory pri príležitosti návštevy Jeho Svätosti Mora Ignatia Efrema II., sýrskeho pravoslávneho patriarchu Antiochie a celého Východu (17.-20. júna) v Ríme, v ktorom pápež poukázal na veľkú bolesť súčasnosti – prenasledovanie a utrpenie kresťanov na Blízkom východe.

„Existenciálny rozmer ekumenizmu“ je názov komentára, ktorý predniesol metropolita John

Zizioulas z Pergamonu ako delegát Ekumenického patriarchu počas prezentácie encykliky *Laudato si'* (18. júna) v Ríme.

V centre Pro Unione v Ríme sa 23. júna konala spomienková slávnosť pri príležitosti 50. výročia vzniku Spoločnej pracovnej skupiny (SPS) Katolíckej cirkvi (RKC) a Svetovej rady cirkví (SRC). Pri tejto príležitosti prečítal kardinál Kurt Koch, predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov, posolstvo pápeža Františka publikované v tomto čísle *Information Service*. Kardinál Koch tiež predniesol svoj príhovor, v ktorom predstavil pôvod a povahu tohto dialógu. Svetová rada cirkví je medzinárodné združenie, ktoré tvorí asi 350 nezávislých národných cirkví (pravoslávne, protestantské, anglikánske a niektoré pentekostáne cirkvi), reprezentujúcich asi 560 miliónov veriacich. Rímskokatolícka cirkev sa považuje za jednu cirkev, najväčšiu v kresťanskom svete, ktorá zahŕňa 1,2 miliardy ľudí, má univerzálne poslanie, štruktúru, učenie a riadenie, čo tvorí podstatný prvok jej identity. Historický prierez činnosti Spoločnej pracovnej skupiny a dialógu medzi RKC a SRC (1965-2015) vo svojej prednáške predstavil Mons. John A. Radano, profesor teológie na School of Theology (Seton Hall University, South Orange, New Jersey, USA.). Mons. Radano pôsobil v rokoch 1984-2008 v tejto pápežskej rade a v rokoch 1988-2012 sa aktívne zúčastňoval na tomto dialógu ako člen pracovnej skupiny.

Information Service prináša aj príhovory, ktoré odzneli počas tradičnej návštevy delegácie Konštantínopolského ekumenického patriarchátu v Ríme na sviatok sv. Petra (26. - 29. júna 2015).

Ďalšia sekcia obsahuje správy z oblasti ekumenizmu a informuje o oficiálnych stretnutiach ekumenického dialógu medzi Katolíckou cirkvou a inými cirkvami (reformovanými cirkvami, Anglikánskou cirkvou, Cirkvou Kristových učeníkov, atď.).

Aktuálne vydanie publikuje príhovory a správy z oblasti náboženských vzťahov so Židmi, ako napr. príhovor pápeža Františka pre členov delegácie Konferencie európskych rabínov (20. apríla 2015).

Záverečná časť *Information Service* publikuje materiál k Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov (18.-25. januára 2016), ktorý pripravila ekumenická skupina zastupujúca kresťanské cirkvi z Lotyšska.

-sg-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIPE

Europe Infos

N. 189/2015, Brusel, Belgicko

Januárové vydanie časopisu, ktorý mapuje udalosti EÚ z kresťanského pohľadu zameriava pozornosť čitateľov na decembrovú konferenciu o ochrane klímy a parížsku zmluvu, ktorá z nej vzišla, označuje autor príspevku za historický okamih pre ľudstvo. Na predchádzajúcich konferenciách o ochrane klímy nebolo možné dohodnúť dohodu, prevládala tam hnev a znechutenie, tu došlo ku kompromisom. Predtým nebola badateľná prítomnosť Cirkvi, tu bol zjavný vplyv pápežovej encykliky *Laudato si'*. Dosiahol sa tiež zjavný pokrok v boji proti klimatickým zmenám.

Ďalší príspevok dáva do pozornosti problematiku stresu na pracoviskách. Je mu vystavená asi polovica európskych zamestnancov, čo má vplyv na zdravie a rodinnú rovnováhu. Následky tohto javu sa potom u zamestnávateľa odzrkadlia vysokým podielom nákladov. Napokon však nejde len o nákladovú zložku, ale tiež o zdravé a bezpečné pracovné prostredie, ktoré je základným právom človeka. V súvislosti s vyššie uvedenou problematikou informuje autor o európskom programe REFIT, ktorého cieľom je eliminovať účasť žien na trhu práce a podporovať deti

a rodičov tak, aby bol v lepšom súlade ich osobný a pracovný život. Autor tiež vyzýva čitateľov, aby sa zapojili do konzultácií k programu, ktoré prebiehajú do 17. februára.

Ďalší príspevok predstavuje európsky rámcový program pre paliatívnu starostlivosť a informuje o tom, že pracovná skupina v rámci COMECE – Etika vo vede a medicíne analyzovala v októbri 2015 situáciu v oblasti paliatívnej starostlivosti a momentálne k tejto problematike vypracúva stanovisko.

Podľa Európskeho parlamentu boli v roku 2015 najviac prenasledovanou skupinou vo svete práve kresťania. Žiaľ až na pár výnimiek túto tému ignorujú európske médiá. Zvlášť genocída na Blízkom východe si zasluhuje našu pozornosť. Treba si uvedomiť, že koniec kresťanov v tejto oblasti sveta nebude predstavovať len obrovské historické a kultúrne straty, ale tiež ohrozí bezpečnosť a stabilitu v rámci regiónu, ako aj medzinárodný mier, a povedie k radikalizácii. Autor príspevku zdôrazňuje morálnu a právnu zodpovednosť medzinárodného spoločenstva.

-Ph-

Rakúska biskupská konferencia

Vestník Rakúskej biskupskej konferencie

Amtsblatt, Nr. 67/2016

Vestník Rakúskej biskupskej konferencie v prvom tohoročnom vydaní prináša závery z jesenného pléna biskupov. Témami zasadnutia boli aktuálna problematika utečenectva, migrácia a integrácia, rodina a žitá synodalita, či zjednodušený proces manželskej nulity. Veľkú pozornosť venovali biskupi najnovšej pápežovej encyklike *Laudato si'*. Ich prioritným cieľom bolo nájsť spôsob, ako pretaviť tento dokument do praxe. Na pléne sa dohodli na troch projektoch, ktoré majú bežať v celom Rakúsku. V rámci prvého z nich sa diecézy zaviazali vypracovať a schváliť „smernice trvalo udržateľného rozvoja“. Ďalší projekt bude zameraný na energie. Diecézy rozvinú do roku 2017 stratégiu na ochranu klímy a energetické stratégie. Napokon, v rámci tretieho projektu sa budú usilovať o rozvoj eko-sociálneho zásobovacieho poriadku, pričom sa bude prihliadať na nasledovné dve kritériá: podpora regiónov pri nákupe a podpora fair-trade. Biskupi chcú, aby sa spoločným nákupom redukovali náklady.

Rakúsko bolo pred piatimi rokmi iniciátorom vydania katechizmu pre mladých, ktorý nesie názov *Youcat* a teší sa veľkej popularite na celom svete. Po biblii sa stal *Youcat* najpredávanejšou knihou na svete, s počtom výtlačkov takmer 6 miliónov a bol preložený do 39 jazykov. Teraz bola na pléne predstavená *Youcat – Biblia* pre mladých, ktorá vychádza z ekumenického prekladu a zachytáva ústredné texty Svätého písma vo forme blízkej mladému človeku.

Vestník tiež informuje o Štatútoch Inštitútu pre manželstvo a rodinu, ktorého zriaďovateľom je Rakúska biskupská konferencia. Úloha inštitútu spočíva v posilnení rodín, podpore pastoračnej práce cirkevných inštitúcií zameraných na rodinu, ako aj vo formácii spoločenského povedomia šírením cirkevného postoja k otázkam manželstva a rodiny, vrátane ochrany života.

Publikácia obsahuje aj *Dekrét o vedení a uchovávaní farských kníh a vydávaní listín* a štatistiku za rok 2014. -Ph-

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

Canisiuswerk

Mám sen...

N. 1-2/2016, Rakúsko

Mottom prvého vydania rakúskeho časopisu sú sny a vízie. Prvý príspevok hovorí o zmene, ktorú do života nevyliciteľne chorej ženy priniesla transplantácia pľúc. Opäť mohla nabrať „nový dych“ a svoje sny nielen snívať, ale tiež žiť. Avšak aj počas choroby si pripomínala, že môže ovplyvniť, ako svoj život prežije.

O tajomstve úspechu pri vzdelávaní dospelých hovorí v ďalšom príspevku pani Gabriele Ederová – Caklová, ktorá vedie v rakúskom Linzi Dom ženy. Zdôrazňuje prepojenosť toho, čo ľudia potrebujú a očakávajú s možnosťami, ktoré sa im ponúkajú.

Rakúska hodnotová štúdia medzi mladými ľuďmi ukázala, že si najviac cenia rodinu, priateľov a svoj voľný čas, konkrétne o tom svedčia výpovede troch mladých ľudí v jednom z príspevkov.

Teologička a pastoračná referentka, pani Teresa Krámerová predstavuje v ďalšom článku dôležitosť

pastorácie mladých dospelých. Pripomína, že hoci mladí vo veku 20 až 35 rokov už nie sú mládežou, často sa s nimi tak zaobchádza. Na druhej strane, táto veková kategória mladých si zasluhuje osobitú starostlivosť. Zrazu je stavaná do pozície veľkej zodpovednosti za vlastný život, rozhodovanie a smerovanie. Pozornosť si zasluhuje i pastorácia povolání. Venuje sa jej niekoľko ďalších článkov periodika, pričom jeden z nich informuje o októbrovom stretnutí mladých v Salzburgu, ktoré sa nieslo pod heslom „Call on me“. Čitateľom sa tiež predstavuje komunita „Malých sestier od Ježiša“, ktorá patrí do duchovnej rodiny Charlesea de Foucaulda a buduje mosty smerom k islamu. Jej členky žijú jednoduchým životom spolu s obyčajnými ľuďmi. V rámci Roka milosrdenstva sa čitateľom predstavujú i projekty a iniciatívy, ktoré v tomto roku bežia v Rakúsku. -Ph-

Vision 2000

Nanovo žiť rodinu

N. 1/2016, Rakúsko

Nosnou témou prvého čísla rakúskeho periodika je rodina. Práve ona bola témou Riadneho zhromaždenia Biskupskej synody, ktoré sa skončilo v októbri 2015. O čom sa na tomto zhromaždení diskutovalo a čo v nás po jeho ukončení rezonuje? Hoci by reakcie viacerých opýtaných a tiež niektorých účastníkov synody upriamovali pozornosť na problematiku prístupovania k sviatostiam znovuzosobášených rozvedených, alebo na to, či Cirkev prístupuje k homosexuálne orientovaným osobám „s postojom milosrdenstva“, nemôžu byť tieto témy pre rodinu prioritné. V hre je oveľa viac: ide o to, či rodina ako životodarná, morálna opora, formujúca osobnosti prežije ako forma spoluzitia. Je potrebné ukázať dnešnému človeku krásu kresťanskej rodiny, a to zrozumiteľným spôsobom, ako atraktívny model ľudského spoluzitia. Prvý z príspevkov periodika upriamuje

pozornosť čitateľov na výzvy, pred ktorými stoja dnešné kresťanské rodiny, ďalší vyzdvihuje krásu materstva, ktoré presahuje hodnotu priateľstva. O prehlbovaní radosti z manželského života a jeho obnove svedčia manželia Herzogovci v ďalšom článku. Biskupský vikár Christoph Casetti hovorí o dôležitosti povzbudivých slov pre rozvedených a informuje o iniciatívach Cirkvi pre nich. Manželka Büchsenmeisterovci zasa pripomínajú dôležitosť vhodnej a včasnej komunikácie rodičov s deťmi na tému sexualita. Ďalší príspevok je o tom, ako sa Boh dotýka človeka i vo väznici. Tak to zažil Heinz, ktorý sa kvôli peniazom na drogy dal na prostitúciu a neskôr bol pre ťažké ublíženie na zdraví, uväznený. Tu prežil svoje obrátenie, po prepustení vstúpil do komunity Emanuel a ako br. Philemon pomáha mladým na ulici a tým, ktorí prepadli závislostiam. -Ph-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD., Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová